

คำนำ

เอกสารหลักสูตรอบรมแบบ e-Training หลักสูตรการจัดกิจกรรมค่ายนักเรียน/กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์เป็นหลักสูตรฝึกอบรมภายใต้โครงการพัฒนาหลักสูตรและดำเนินการฝึกอบรมครูข้าราชการพลเรือนและบุคลากรทางการศึกษาด้วยหลักสูตรฝึกอบรมแบบ e-Training สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยความร่วมมือของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อพัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการขององค์กร โดยพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะที่ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพ โดยใช้หลักสูตรและวิทยากรที่มีคุณภาพ เน้นการพัฒนาโดยการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเทคโนโลยีการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สามารถเข้าถึงองค์ความรู้ในทุกที่ทุกเวลา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหลักสูตรอบรมแบบ e-Training หลักสูตรการจัดกิจกรรมค่ายนักเรียน/กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์จะสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เพื่อยังประโยชน์ต่อระบบการศึกษาของประเทศไทยต่อไป

สารบัญ

คำนำ	1
หลักสูตร “การจัดกิจกรรมค่ายนักเรียน/กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์”	
รายละเอียดหลักสูตร	4
คำอธิบายรายวิชา	4
วัตถุประสงค์	4
สาระการอบรม	4
กิจกรรมการอบรม	4
สื่อประกอบการอบรม	5
การวัดผลและประเมินผลการอบรม	5
บรรณานุกรม	5
เค้าโครงเนื้อหา	6
ตอนที่ 1 การจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์	8
ตอนที่ 2 แนวการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์	24
ใบงานที่ 1	36
ใบงานที่ 2	37
แบบทดสอบก่อนเรียน/หลังเรียนหลักสูตร	38

หลักสูตร
การจัดกิจกรรมค่ายนักเรียน/กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

รหัส UTQ-00107

ชื่อหลักสูตรรายวิชาการจัดกิจกรรมค่ายนักเรียน/กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

ปรับปรุงเนื้อหาโดย

คณาจารย์ ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเนื้อหา

1. ร้อยโทหญิงสุดาวรรณ เครือพานิช
2. นางสาววงเดือน สุวรรณศิริ
3. รศ.ดร.เทพวानी หอมสนิท

รายละเอียดหลักสูตร

คำอธิบายรายวิชา

อธิบายหลักการ วัตถุประสงค์ ขอบข่าย การจัดการกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ กระบวนการสะท้อนและสรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ด้วยเทคนิค AAR (After Action Review) การพัฒนากิจกรรมค่ายนักเรียนและหลักในการจัดการกิจกรรมค่ายนักเรียน

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถ

1. สามารถอธิบายและวิเคราะห์แนวคิด หลักการ วัตถุประสงค์ ขอบข่ายกิจกรรม การวัดผลประเมินผล กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้
2. สามารถวางแผน ออกแบบการจัดการกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ได้
3. สามารถวิเคราะห์ การเตรียมความพร้อมผู้เรียน บทบาทบุคลากรที่เกี่ยวข้อง การจัดการกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ได้
4. สามารถอธิบาย กระบวนการสะท้อนและสรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ด้วยเทคนิค AAR (After Action Review)
5. สามารถอธิบาย และวิเคราะห์ หลักการพัฒนาและการจัดการกิจกรรมค่ายนักเรียนได้
6. สามารถอธิบาย ประโยชน์ของการจัดการกิจกรรมค่ายนักเรียนได้ การดำเนินงานระหว่างค่าย และหลังค่ายนักเรียนได้
7. สามารถอธิบายสรุปและสังเคราะห์วิธี การเตรียมงานค่ายนักเรียนได้ และสามารถสรุป การประเมินผลการจัดค่ายได้

สาระการอบรม

ตอนที่ 1 การจัดการกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

ตอนที่ 2 แนวทางการจัดการกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

กิจกรรมการอบรม

1. ทำแบบทดสอบก่อนการอบรม
2. ศึกษาเนื้อหาสาระการอบรมจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์
3. ศึกษาเนื้อหาเพิ่มเติมจากใบความรู้
4. สืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้
5. ทำใบงาน/กิจกรรมที่กำหนด
6. แสดงความคิดเห็นตามประเด็นที่สนใจ
7. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เข้ารับการอบรมกับวิทยากรประจำหลักสูตร
8. ทำแบบทดสอบหลังการอบรม

สื่อประกอบการอบรม

1. บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์
2. ใบความรู้
3. วีดิทัศน์
4. แหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง
5. กระดานสนทนา (Web board)
6. ใบงาน
7. แบบทดสอบ

การวัดผลและประเมินผลการอบรม

วิธีการวัดผล

1. การทดสอบก่อนและหลังอบรม โดยผู้เข้ารับการอบรมจะต้องได้คะแนนการทดสอบหลังเรียนไม่น้อยกว่า ร้อยละ 70
2. การเข้าร่วมกิจกรรม ได้แก่ ส่งงานตามใบงานที่กำหนด เข้าร่วมกิจกรรมบนกระดานสนทนา

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าวกระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลาง พุทธศักราช 2551. กลุ่มส่งเสริมการเรียนการสอนและประเมินผล สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2548). การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพมหานคร.
- พิศเพลิน เทียวหวาน และคณะ (2546). เอกสารประกอบการฝึกอบรมหลักสูตรการวัดประเมินผลคุณธรรมจริยธรรม ตามพรบ.2542. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช.
- วิพงษ์ชัย ร้องขันแก้ว. (2539). การจัดการค่ายพักแรม Camp Management. กรุงเทพมหานคร : บริษัทจินดาสาส์นการพิมพ์ จำกัด.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.(2547). แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.)
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2544). การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ
- สุมนา ระบอบ. (2548). เอกสารประกอบการสอนกิจกรรมร่วมหลักสูตร. กรุงเทพมหานคร. (On-Line) Available : <http://info.arc.dusit.ac.th/newiknowledge/openbook.nsp> (2548 กรกฎาคม, 26)

Annual Editions : Educational Psychology. 2004 / 2005. Mc Graw – hill Companies
Banks, Steven R. (2005). Classroom Assessment : Issues and Practices.
PearsonEducation, Inc.

หลักสูตร UTQ-00107

การจัดกิจกรรมค่ายนักเรียน/กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์

เค้าโครงเนื้อหา

ตอนที่ 1 การจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

เรื่องที่ 1.1 หลักการ วัตถุประสงค์ ขอบข่าย การจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

เรื่องที่ 1.2 การจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

เรื่องที่ 1.3 กระบวนการสะท้อนและสรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อสังคมและ

สาธารณประโยชน์ด้วยเทคนิค AAR (After Action Review)

แนวคิด

1. กิจกรรมที่นำความรู้หรือประยุกต์ใช้ความรู้จากสิ่งที่ศึกษาค้นคว้าและเรียนรู้จากรายวิชาเพิ่มเติม ไปสู่การปฏิบัติในการสร้างสรรค์โครงการ/โครงการต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสาธารณะหรือบริการสังคม ชุมชน ประเทศหรือสังคมโลก มีการกำหนดเป้าหมายวัตถุประสงค์วางแผนการทำงานและตรวจสอบความก้าวหน้า วิเคราะห์ วิจัยผลที่ได้จากการปฏิบัติกิจกรรมหรือโครงการ/โครงการโดยใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมจิตอาสาที่ไม่มีค่าตอบแทนเป็นกิจกรรมที่ให้ความตระหนักรู้ มีสำนึกความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อสังคม

2. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติในลักษณะอาสาสมัคร เพื่อช่วยขัดเกลาจิตใจของผู้เรียนให้มีความเมตตา กรุณา มีความเสียสละและมีจิตสาธารณะเพื่อช่วยสร้างสรรค์สังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

3. After Action Review (AAR) คือ การทบทวนหลังปฏิบัติงาน เป็นขั้นตอนหนึ่งในวงจรการทำงาน เป็นการทบทวนวิธีการทำงานทั้งด้านความสำเร็จ และปัญหาที่เกิดขึ้น ทำให้เกิดการเรียนรู้ระหว่างทำงาน ทั้งนี้ไม่ใช่เพื่อค้นหาคนที่ทำผิดพลาด ไม่ใช่การกล่าวโทษใคร แต่เป็นการทบทวนเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงาน เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ไม่ให้เกิดปัญหานี้ขึ้นอีก ในขณะเดียวกันก็คงไว้ซึ่งวิธีการที่ดีอยู่แล้ว

วัตถุประสงค์

1. สามารถอธิบายและวิเคราะห์แนวคิด หลักการ วัตถุประสงค์ ขอบข่ายกิจกรรม การวัดผล ประเมินผล กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้

2. สามารถวางแผน ออกแบบการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ได้

3. สามารถวิเคราะห์ การเตรียมความพร้อมผู้เรียน บทบาทบุคลากรที่เกี่ยวข้อง การจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ได้

4. สามารถอธิบาย กระบวนการสะท้อนและสรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ด้วยเทคนิค AAR (After Action Review)

ตอนที่ 2 แนวการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

เรื่องที่ 2.1 การพัฒนากิจกรรมค่ายนักเรียน

เรื่องที่ 2.2 หลักในการจัดกิจกรรมค่ายนักเรียน

แนวคิด

1. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติในลักษณะอาสาสมัครเพื่อช่วยขัดเกลาจิตใจของผู้เรียนให้มีความเมตตา กรุณา มีความเสียสละ และมีจิตสาธารณะเพื่อช่วยสร้างสรรค์สังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

2. ค่าย เป็นรูปแบบของกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดขึ้นในรูปของกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียนเพื่อพัฒนา ส่งเสริมสนับสนุน รวมถึงป้องกันและแก้ปัญหาของนักเรียน ค่ายเอื้อต่อการออกแบบและการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่แตกต่างจากการเรียนการสอนในห้องเรียน กล่าวคือ การเปลี่ยนแหล่งของความรู้ เปลี่ยนวิธีการรับรู้ เปลี่ยนสถานที่เรียนรู้ เปลี่ยนบริบทการเรียนรู้ จากการเรียนรู้จากตำราเรียนและครูสู่การเรียนรู้จากผู้อื่นๆ และจากสถานการณ์จริง ประสบการณ์จริง ได้เห็นของจริงในหลายมิติ และที่สำคัญ คือ ได้ลงมือปฏิบัติการด้วยตนเองจากสถานที่ในห้องสี่เหลี่ยมสู่โลกกว้างที่ไม่มีที่สิ้นสุด มีกระบวนการคิดวิเคราะห์และการเชื่อมโยงมากขึ้น ซึ่งนับเป็นปัจจัยสำคัญที่กระตุ้นให้เด็กเกิดความสนใจ ต่อการเรียนรู้ และรับรู้ได้ดียิ่งขึ้น การเข้าค่ายเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ต้องการส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างต่อเนื่องโดยผ่านกิจกรรมและกระบวนการพัฒนาในการดำรงชีวิตเป็นหมู่คณะ โดยให้ร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ให้รู้จักช่วยตนเองและช่วยผู้อื่น

วัตถุประสงค์

1. สามารถอธิบาย และวิเคราะห์ หลักการพัฒนาและการจัดกิจกรรมค่ายนักเรียนได้
2. สามารถอธิบาย ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมค่ายนักเรียนได้ การดำเนินงานระหว่างค่าย และหลังค่ายนักเรียนได้
3. สามารถอธิบายสรุปและสังเคราะห์วิธี การเตรียมงานค่ายนักเรียนได้ และสามารถสรุปการประเมินผลการจัดค่ายได้

ตอนที่ 1 การจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

เรื่องที่ 1.1 หลักการ วัตถุประสงค์ ขอบข่าย การจัดกิจกรรมเพื่อสังคม และสาธารณประโยชน์

หลักการ

กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์เป็นกิจกรรมที่ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และพัฒนาการทางสมอง เน้นความสำคัญทั้งความรู้ และคุณธรรมจริยธรรม จัดกิจกรรมโดยให้ผู้เรียนคิดสร้างสรรค์ ออกแบบกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์อย่างหลากหลายรูปแบบ เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมในลักษณะจิตอาสา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกให้แก่ผู้เรียนในการบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อครอบครัว โรงเรียน ชุมชน สังคมและประเทศชาติ
2. เพื่อให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ตามความถนัดและความสนใจในลักษณะอาสาสมัคร
3. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ คุณธรรม จริยธรรม ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์
4. เพื่อให้ผู้เรียนมีจิตสาธารณะและใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

ขอบข่าย

เป็นกระบวนการจัดกิจกรรมในลักษณะกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมอาสาพัฒนา หรือกิจกรรมสร้างสรรค์สังคม โดยผู้เรียนดำเนินการด้วยตนเองในลักษณะ อาสาสมัครเพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม ความตั้งใจ ความเสียสละต่อสังคม และมีจิตสาธารณะ

ลักษณะของกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์มีลักษณะดังนี้

- 1) เป็นกิจกรรมที่ผู้ปฏิบัติกิจกรรม ปฏิบัติด้วยความสมัครใจ
- 2) เป็นกิจกรรมที่ทำเพื่อผู้อื่น/สังคม
- 3) เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนคิด/ออกแบบเอง

การจัดโครงสร้างกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ในหลักสูตรสถานศึกษา

การจัดทำโครงสร้างกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ให้เป็นไปตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาโดยสถานศึกษาต้องวิเคราะห์และแบ่งเวลาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ปรากฏ ดังนี้

- โครงสร้างตามหลักสูตรสถานศึกษา
- โครงสร้างเวลาเรียน
- การจัดตารางเรียน

โครงสร้างเวลาในการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

กิจกรรม	ประถมศึกษา						มัธยมศึกษา ตอนต้น			มัธยมศึกษาตอน ปลาย
	ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6	ม.1	ม.2	ม.3	
- กิจกรรมแนะแนว										
-กิจกรรมนักเรียน										
-กิจกรรมเพื่อ สังคมและ สาธารณประโยชน์	60 ชม.						45 ชม.			60 ชม.
รวม	120	120	120	120	120	120	120	120	120	360

โครงสร้างเวลาการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ในแต่ละระดับชั้น เป็นดังนี้

- เวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ผู้เรียนควรเข้าร่วมกิจกรรมทุกชั้นปี โดยคำนึงถึงกรอบเวลาของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ทั้งนี้สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องทุกภาคเรียน/ปี โดยมีครูที่ปรึกษากิจกรรมทุกกิจกรรม

- ในการจัดกิจกรรมควรเน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้จัดกิจกรรม รวมทั้งกระบวนการรายงานผลและเผยแพร่ผลงานด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ผู้เรียนจะจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์เวลาใดก็ได้ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมตามสภาพของแต่ละสถานศึกษารวมทั้งไม่จำกัดเรื่องสถานที่และรูปแบบของกิจกรรม

การประเมินผลกิจกรรม

การประเมินผลกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ผู้เรียนต้องร่วมกิจกรรมให้ครบตามกรอบเวลาในโครงสร้างของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ดังนี้

1. ระดับประถมศึกษา (ป.1- ป.6) มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม 60 ชั่วโมง
2. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-ม.3) มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม 45 ชั่วโมง
3. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-ม.6) มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม 60 ชั่วโมง

ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมครบตามเวลา ปฏิบัติกิจกรรม และมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมไม่ครบตามเวลา ปฏิบัติกิจกรรม หรือมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

ในกรณีผู้เรียนไม่ผ่านครูที่ปรึกษาต้องให้ผู้เรียนซ่อมเสริมการทำกิจกรรมให้ครบตามกรอบเวลาที่กำหนดในโครงสร้างของหลักสูตร

สรุป

กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติในลักษณะอาสาสมัคร โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้ และคุณธรรม จริยธรรม จัดกิจกรรมโดยให้ผู้เรียนคิดสร้างสรรค์ออกแบบกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์ อย่างหลากหลายรูปแบบ เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมในลักษณะจิตอาสา และช่วยสร้างสรรค์สังคม ให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

เรื่องที่ 1.2 การจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

แนวคิด

กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติในลักษณะอาสาสมัครเพื่อช่วยขัดเกลาจิตใจของผู้เรียนให้มีความเมตตา กรุณา มีความเสียสละ และมีจิตสาธารณะเพื่อช่วยสร้างสรรค์สังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

วัตถุประสงค์

1. สามารถวางแผน ออกแบบการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ได้
2. สามารถวิเคราะห์ การเตรียมความพร้อมผู้เรียน บทบาทบุคลากรที่เกี่ยวข้อง การจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ได้

วิธีการจัดกิจกรรม

การจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ต้องเน้นให้ผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์กิจกรรมร่วมสำรวจสภาพและปัญหา ร่วมวางแผนการจัดกิจกรรม ร่วมปฏิบัติกิจกรรมร่วมสรุปและประเมินผล การจัดกิจกรรม และร่วมรายงานผลพร้อมทั้งเผยแพร่ผลการจัดกิจกรรม

การจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ผู้เรียนสามารถเลือกทำกิจกรรมหรือเข้าร่วมกิจกรรมได้ดังนี้

1. จัดกิจกรรมภายในโรงเรียน (กิจกรรมในวิถีชีวิตโรงเรียนเพื่อปลูกฝังจิตอาสา) เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนและครูที่ปรึกษากิจกรรมร่วมกันวางแผนปฏิบัติกิจกรรมจิตอาสาในวิถีชีวิตของชั้นเรียนและโรงเรียนจนเกิดเป็นนิสัยในการสมัครใจทำงานต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม ซึ่งงานเหล่านี้จะขยายขอบเขตจากใกล้ตัวไปสู่สังคมที่อยู่ภายนอกได้
2. จัดกิจกรรมภายนอกโรงเรียน (กิจกรรมอาสาสมัครเพื่อสังคม) เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้รับการสนับสนุนตามแผนการจัดกิจกรรมโดยให้ทำกิจกรรมด้วยความสมัครใจที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชนและสังคมโดยรวม

แนวการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ มีแนวการจัด ดังนี้

การจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ควรจัดให้ผู้เรียนดำเนินการตามกระบวนการ 5 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาต่าง ๆ ทั้งภายในโรงเรียน และชุมชน
- ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาต่าง ๆ และจัดลำดับปัญหาตามความสำคัญ จำเป็นและเร่งด่วนจากมากไปหาน้อย
- ขั้นตอนที่ 3 วางแผน ออกแบบกิจกรรม และจัดทำปฏิทินการปฏิบัติกิจกรรม
- ขั้นตอนที่ 4 ปฏิบัติกิจกรรมตามแผนที่วางไว้

ขั้นตอนที่ 5 แลกเปลี่ยนเรียนรู้หลังจากเสร็จสิ้นการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อสะท้อนผลในประเด็น
ดังนี้ คือ ผลที่เกิดกับผู้ปฏิบัติกิจกรรมและผลที่เกิดแก่สังคมภายหลังจากการปฏิบัติกิจกรรม จากนั้น
นำไปสรุป รายงานและเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์การปฏิบัติกิจกรรม

นอกจากนั้น การจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์สามารถจัดได้หลากหลาย
แนวทาง ดังนี้

1. จัดกิจกรรมในลักษณะบูรณาการใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยผู้เรียนสามารถ
จัดกิจกรรมตามองค์ความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

2. จัดกิจกรรมลักษณะโครงการ/โครงการ/กิจกรรม หมายถึงกิจกรรมที่ผู้เรียน
นำเสนอการจัดกิจกรรมต่อโรงเรียนเพื่อขอความเห็นชอบในการจัดทำโครงการหรือโครงการหรือ
กิจกรรม ซึ่งมีระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดที่ชัดเจน

3. จัดกิจกรรมร่วมกับองค์กรอื่น หมายถึง กิจกรรมที่ผู้เรียนอาสาสมัครเข้าร่วม
กิจกรรมกับหน่วยงานหรือองค์กรอื่น ๆ ที่จัดกิจกรรมในลักษณะเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์โดย
ผู้เรียนสามารถเลือกเข้าร่วมกิจกรรมได้ ดังนี้

3.1 ร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เข้ามาจัดกิจกรรมในโรงเรียน

3.2 ร่วมกับหน่วยงานอื่นที่จัดกิจกรรมนอกโรงเรียน

การเตรียมความพร้อมผู้เรียนในการทำกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่เกิดจากความตระหนักรู้ประมาณค่า
และปฏิบัติตามความสมัครใจ ครูที่ปรึกษากิจกรรมจึงควรจัดให้มีการเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนมี
ความรู้ ความเข้าใจ การตระหนักและเห็นคุณค่า โดยการศึกษาสภาพชุมชนและวัฒนธรรมของชุมชน
รวมทั้งฝึกทักษะเพื่อให้ผู้เรียนนำไปเป็นเครื่องมือในการทำกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การเตรียมความพร้อมผู้เรียนในการทำกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

เรื่อง	กิจกรรมระดับประถมศึกษา	กิจกรรมระดับมัธยมศึกษา
1.ความรู้ความเข้าใจ ตระหนัก และเห็นคุณค่า	1. ครูนำนักเรียนสำรวจสภาพภายใน และภายนอกโรงเรียน 2. อภิปรายแสดงความรู้สึกรู้สึก 3. สรุปประเภทของกิจกรรม	-กระบวนการให้ความรู้ ความเข้าใจ วัตถุประสงค์ สร้างความตระหนักและ เห็นคุณค่าโดยคณะครูหรือวิทยากร
2.คุณภาพชุมชนและ วัฒนธรรม	1. ครูหรือบุคลากรในชุมชนให้ความรู้และ สร้างความเข้าใจในสภาพของสังคมและ วัฒนธรรมของชุมชน 2. อภิปราย ชักถาม 3. กำหนดกิจกรรมร่วมกับครูที่ปรึกษา กิจกรรม	- วิธีหรือกระบวนการสำรวจสภาพ ชุมชน สังคม และวัฒนธรรม - กิจกรรมสัมพันธ์ชุมชนการมีส่วนร่วม ร่วมกับองค์กรอื่น ๆ
3.ฝึกทักษะ	ครูและวิทยากรฝึกทักษะให้ผู้เรียนสามารถ นำไปใช้เป็นเครื่องมือและกระบวนการใน การลงพื้นที่ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม เช่น	ครูและวิทยากรฝึกทักษะให้ผู้เรียน สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือและ กระบวนการในการลงพื้นที่ปฏิบัติ กิจกรรมได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

เรื่อง	กิจกรรมระดับประถมศึกษา	กิจกรรมระดับมัธยมศึกษา
	<ul style="list-style-type: none"> - การสื่อสาร - พฤติกรรมที่เหมาะสม (กิริยามารยาท การแต่งกายฯ) - เทคนิคความสามารถด้านต่าง ๆ เช่น วิธีการทำความสะอาด การเล่นนิทาน งานพยาบาล การวาดภาพระบายสีในหมวกและเสื้อ การทำสมุดมือสอง การทำลูกโป่งแฟนซี	เช่น <ul style="list-style-type: none"> - การสื่อสาร - พฤติกรรมที่เหมาะสม (กิริยามารยาท การแต่งกายฯ) - เทคนิคความสามารถด้านต่าง ๆ เช่น วิธีการทำความสะอาด การเล่นนิทาน งานพยาบาล การวาดภาพระบายสีในหมวกและเสื้อ การทำสมุดมือสอง การทำลูกโป่งแฟนซีฯ
4.การสรุปหลังปฏิบัติกิจกรรม (AAR: After Action Review)	ครูหรือวิทยากรฝึกกระบวนการทำ AAR สะท้อนความคิด/ความรู้สึกให้ผู้เรียน หรือครูเป็นผู้นำในการสะท้อนความคิดเมื่อสิ้นสุดการปฏิบัติกิจกรรม	ฝึกปฏิบัติกระบวนการ AAR

บทบาทบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

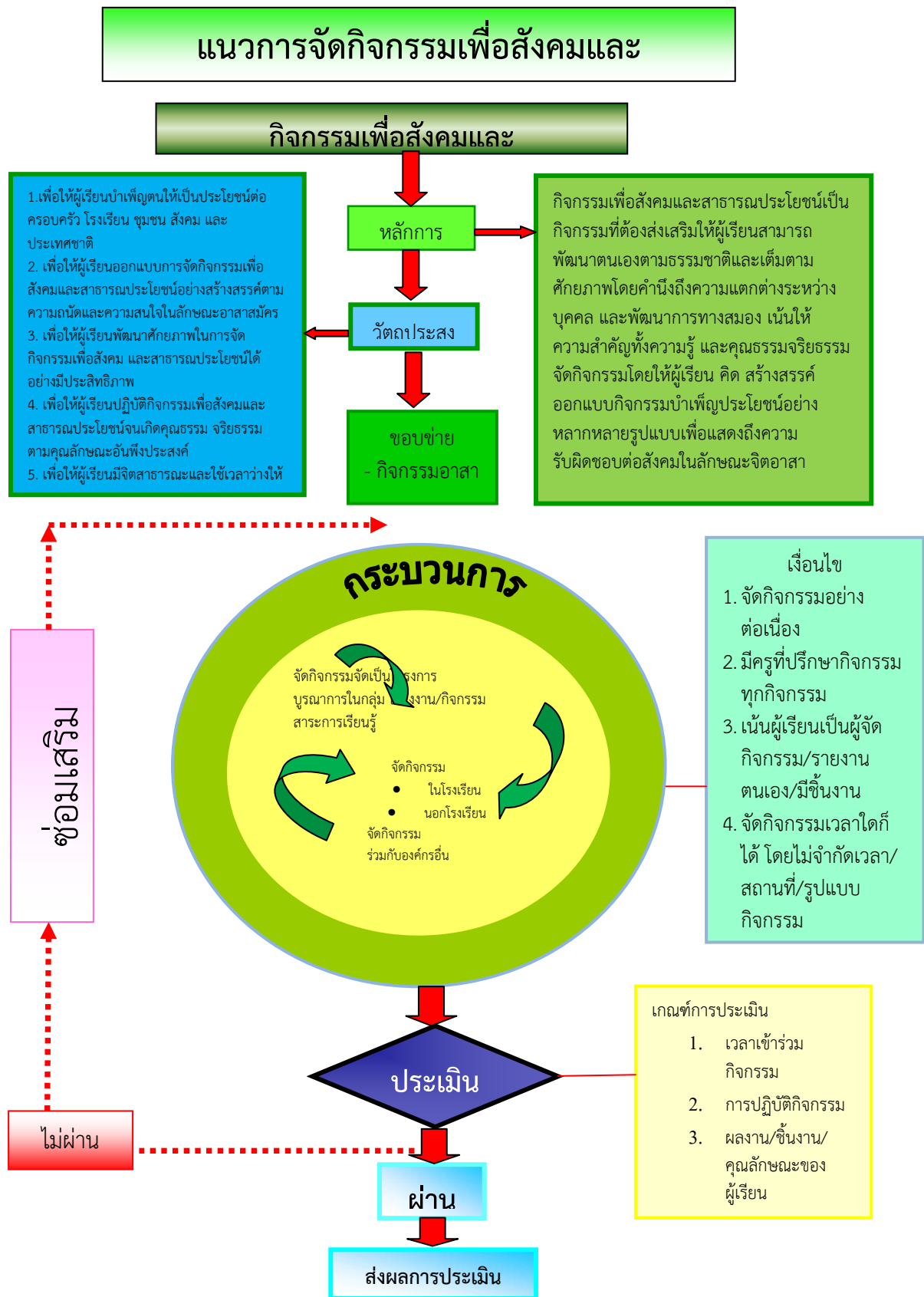
กลุ่มบุคลากร	บทบาท	กิจกรรม
ผู้เรียน	<ol style="list-style-type: none"> 1. การวางแผนเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของตนเอง 2. เตรียมความพร้อมในการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ 3. ปฏิบัติกิจกรรมตามแผนที่วางไว้ 4. ทบทวน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการปฏิบัติ 5. เผยแพร่ สร้างเครือข่าย และดำเนินการกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สำรวจความสนใจของตนเองและความต้องการความช่วยเหลือของชุมชน สังคม 2. เตรียมความพร้อมในการทำกิจกรรมจิตอาสาในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - ความรู้ ความเข้าใจ ความตระหนัก และเห็นคุณค่า - ทักษะการสื่อสาร - พฤติกรรมที่เหมาะสม - การทำงานร่วมกับผู้อื่น - การทำ AAR สะท้อนความคิด 3. การกำหนดแผนการปฏิบัติกิจกรรม 4. ลงพื้นที่ปฏิบัติกิจกรรมตามแผนที่กำหนดและบันทึก 5. ทำ AAR และสรุปผลการดำเนินกิจกรรม 6. เผยแพร่ สร้างเครือข่ายและดำเนินการกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง
ครู/สถานศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประชุมชี้แจงผู้เรียน ครูและผู้ปกครอง 2. วางแผนการบริหารกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของครู 3. จัดเตรียมความพร้อมให้ครูและผู้เรียน 4. สนับสนุน ส่งเสริมให้เกิดการทำกิจกรรมจิตอาสาเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ 5. เป็นที่ปรึกษาและมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้เรียนและครูที่ปรึกษา 2. ส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมจิตอาสา ร่วมกับชุมชนและองค์กรอื่น ๆ 3. มีส่วนร่วมในการลงพื้นที่หรือจัดกิจกรรมของผู้เรียน 4. ตรวจสอบและติดตามการทำกิจกรรมของผู้เรียน

UTQ-00107: การจัดกิจกรรมค่ายนักเรียน/กิจกรรมเพื่อสังคมและ
สาธารณประโยชน์

กลุ่มบุคลากร	บทบาท	กิจกรรม
	6. สรุป ประเมินผล 7. เผยแพร่ผลงานการจัดกิจกรรม	

แนวทางแนวการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ สามารถสรุปเป็นแผนภาพได้ดังนี้

ตัวอย่างกิจกรรม

ตัวอย่างที่ 1 กิจกรรมร่วมใจสร้างสรรค์พัฒนาชุมชน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักและเห็นความสำคัญในการช่วยเหลือชุมชนและสังคม
2. เพื่อให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการทำประโยชน์เพื่อสังคม
3. เพื่อให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม

กลุ่มเป้าหมาย

ผู้เรียนทุกคน

วิธีดำเนินการ

1. ตัวเรียนทุกชั้นและครู ประชุมปรึกษาหารือร่วมกันในการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ในหัวข้อ “เดือนนี้จะทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาชุมชนเรื่องอะไร”

2. ตัวแทนผู้เรียนทุกชั้นร่วมกันปรึกษาหารือเกี่ยวกับกิจกรรมที่จะไปทำในชุมชน เช่น

- 2.1 การดูแลคนชราในชุมชน
- 2.2 การช่วยกันเก็บขยะในชุมชน
- 2.3 การจัดทำที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน

3. ผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์ว่า “กิจกรรมใดที่มีความสำคัญที่สุด สามารถปฏิบัติได้ง่ายและเป็นประโยชน์ต่อชุมชนมากที่สุด” จากนั้นหาเหตุผลของการปฏิบัติแต่ละกิจกรรม แล้ววิเคราะห์หาข้อสรุปได้ว่า กิจกรรมที่ควรดำเนินการก่อนได้แก่ “การเก็บขยะในชุมชนเนื่องจากสังเกตเห็นว่าในชุมชนมีขยะบนถนนจำนวนมากทำให้ถนนสกปรก”

4. เมื่อตกลงกิจกรรมที่จะไปทำได้แล้ว ให้ตัวแทนผู้เรียนวางแผนการจัดกิจกรรมร่วมกัน ดังนี้

- กำหนดกลุ่มเป้าหมายที่จะไปปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน
- กำหนดสถานที่ที่จะไปปฏิบัติกิจกรรม
- กำหนดวันเวลาในการไปปฏิบัติกิจกรรม

ขณะผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมให้บันทึกข้อมูลสิ่งที่พบลงในแฟ้มบันทึกข้อมูล เช่น ประเภทหรือชนิดของขยะ

5. ผู้เรียนร่วมกิจกรรมวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกว่า “ขยะที่พบมากในชุมชนได้แก่อะไรบ้าง” และ “เพราะเหตุใดจึงมีขยะมากดังกล่าวจำนวนมาก” เช่น ผู้เรียนวิเคราะห์แล้วพบว่า “ขยะที่พบมากที่สุดในชุมชน ได้แก่ขยะพลาสติก ทั้งนี้เพราะชุมชนมีประชากรหนาแน่นและกินขนมและน้ำ แล้วทิ้งขยะพลาสติกกลางถนน

6. ผู้เรียนวิเคราะห์เกี่ยวกับประโยชน์และโทษของการทิ้งขยะไม่เป็นที่ เป็นทาง โดยแบ่งกลุ่มศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น

- กลุ่มที่ 1 : ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารทางวิชาการต่าง ๆ
- กลุ่มที่ 2 : ศึกษาค้นคว้าจากอินเทอร์เน็ต
- กลุ่มที่ 3 : สอบถามกับเยาวชนในหมู่บ้าน
- กลุ่มที่ 4 : สัมภาษณ์ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน

นำข้อมูลที่ได้อภิปรายในกลุ่มใหญ่ เพื่อสรุปเป็นองค์ความรู้เสนอต่อครู เช่น ผู้เรียนสรุปองค์ความรู้ว่า “ขยะพลาสติก ควรทำการคัดแยกขยะอย่างไร”

7. ผู้เรียนแต่ละกลุ่มค้นคว้าหาวิธีการที่จะทำให้ชาวบ้านตระหนักถึงโทษของการทิ้งขยะไม่เป็นที่ แล้วนำเสนอในที่ประชุมกลุ่มใหญ่เพื่ออภิปรายเลือกวิธีการที่ดีที่สุด ซึ่งสามารถนำไปปฏิบัติได้ ในชุมชน จากนั้นนำไปปฏิบัติกิจกรรมในชุมชน แล้วประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมเป็นระยะ ๆ ว่า ประสบผลสำเร็จหรือไม่ ถ้าไม่ประสบผลสำเร็จให้ผู้เรียนหาสาเหตุว่าเพราะเหตุใด เพื่อนำข้อมูลมาใช้ ปรับปรุงการปฏิบัติงานในครั้งต่อไป แล้วนำไปปฏิบัติใหม่อีกครั้งจนประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

8. เมื่อประสบผลสำเร็จแล้วให้ผู้เรียนรายงานผลการปฏิบัติกิจกรรม เพื่อเผยแพร่และ ประชาสัมพันธ์ผลการปฏิบัติกิจกรรมต่อสาธารณชน

สื่อและอุปกรณ์

1. แฟ้มบันทึกข้อมูล
2. แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น เอกสารทางวิชาการ อินเทอร์เน็ต ผู้รู้ในชุมชน

การวัดและประเมินผล

1. การสังเกตการณ์มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมและการอภิปราย
2. ผลงานจากบันทึกผลการสำรวจ การค้นคว้าความรู้จากแหล่งต่าง ๆ การสอบถามและการ สัมภาษณ์
1. การรายงานผลการปฏิบัติกิจกรรม

ตัวอย่างที่ 2 กิจกรรมห้องน้ำสะอาด (จัดได้ทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกความรับผิดชอบและมีระเบียบวินัย
2. เพื่อให้ผู้เรียนมีจิตสาธารณะ รู้จักเสียสละ มีระเบียบวินัย และรู้จักการดูแลรักษาทรัพย์สิน
สอนที่เป็นสาธารณสมบัติ
3. เพื่อให้ผู้เรียนมีความสุขในการใช้ห้องน้ำ ห้องส้วมในโรงเรียน

กลุ่มเป้าหมาย

ผู้เรียนทุกคน

วิธีดำเนินการ

1. คณะกรรมการนักเรียนประชุมเพื่อวางแผน และแบ่งหน้าที่การดูแลรับผิดชอบโดยหัวหน้า
ห้องส่งตัวแทนนักเรียนผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันทำความสะอาดห้องน้ำ ห้องละ ๑ คน
2. ผู้รับผิดชอบงานอาคารสถานที่ มีหน้าที่เตรียมรองเท้าแตะสำหรับให้ผู้เรียนสวมเข้าห้องน้ำ
ในจำนวนที่เพียงพอ
- 3 จัดที่วางและที่เปลี่ยนรองเท้า จัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในห้องน้ำ เช่น ชันน้ำ สบู่ล้างมือ
ถึงขยะ เป็นต้น รวมทั้งวัสดุในการทำสะอาดห้องน้ำ เช่น แปรงขัดพื้น น้ำยาทำความสะอาด เป็นต้น
4. กรรมการนักเรียนมีหน้าที่ตรวจสอบสิ่งของเครื่องใช้ในสภาพที่ใช้งานได้ดี
5. ประชาสัมพันธ์และรณรงค์ขอความร่วมมือในการรักษาความสะอาดห้องน้ำ
6. จัดให้มีการดำเนินงานกิจกรรมนี้ตลอดทั้งปี
7. ประเมินผลเป็นระยะ และประชุมนักเรียนและครูเพื่อปรับปรุงแก้ไขสิ่งที่ควรปรับปรุง
8. ประเมินผลการดำเนินกิจกรรมทุกสิ้นภาคเรียนและรายงานผลให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ

สื่อและอุปกรณ์

1. อุปกรณ์ทำความสะอาดห้องน้ำ เช่น แปรงขัดพื้น น้ำยาทำความสะอาด
2. อุปกรณ์ที่ใช้ในห้องน้ำ เช่น ชันน้ำ ถังขยะ
3. รองเท้าแตะ ชันวางรองเท้า

การวัดและประเมินผล

1. การสังเกต
2. การสรุปรายงาน

สรุป

กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์เป็นกิจกรรมที่ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสาธารณะหรือบริการสังคม ชุมชน ประเทศหรือสังคมโลก มีการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ การวางแผนการทำงาน และตรวจสอบความก้าวหน้า ใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดเป็นจิตอาสาที่ไม่มีคำตอบแทน เป็นกิจกรรมที่ให้มีความตระหนักรู้ มีสำนึกในความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อสังคม

แนวการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ เน้นให้ผู้เรียนร่วมกันสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัญหา ร่วมกันออกแบบการจัดกิจกรรม วางแผนการจัดกิจกรรม ปฏิบัติกิจกรรมตามแผน ร่วมสรุปและประเมินผลการจัดกิจกรรม ร่วมรายงานผล พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลการจัดกิจกรรม

ตอนที่ 1.3 กระบวนการสะท้อนและสรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อ สังคมและสาธารณประโยชน์ด้วยเทคนิค AAR (After Action Review)

แนวคิด

After Action Review (AAR) คือ การทบทวนหลังปฏิบัติงาน เป็นขั้นตอนหนึ่งในวงจรการทำงาน เป็นการทบทวนวิธีการทำงานทั้งด้านความสำเร็จ และปัญหาที่เกิดขึ้น ทำให้เกิดการเรียนรู้ระหว่างทำงาน ทั้งนี้ไม่ใช่เพื่อค้นหาคนที่ทำผิดพลาด ไม่ใช่การกล่าวโทษใคร แต่เป็นการทบทวนเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงาน เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ไม่ให้เกิดปัญหานั้นขึ้นอีก ในขณะเดียวกันก็คงไว้ซึ่งวิธีการที่ดีอยู่แล้ว

วัตถุประสงค์

1. สามารถอธิบาย กระบวนการสะท้อนและสรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ด้วยเทคนิค AAR (After Action Review)

ความหมายของ AAR

AAR คือ การเปิดใจและการเรียนรู้หลังการทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งเสร็จสิ้นลงเพื่อสะท้อนความคิดและชื่นชมความสำเร็จและหาทางพัฒนาให้ดีขึ้น

เป้าหมายของ AAR

- ตรวจสอบว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้บรรลุหรือไม่
- ประเมินกระบวนการดำเนินกิจกรรม
- แก้ไขในสิ่งที่สมควรยกระดับให้ดีขึ้น
- หาความร่วมมือเพิ่มเติมในกรณีที่ต้องการ
- ช่วยในการวางแผนการทำงานครั้งต่อไป

หลักการสำคัญของ AAR

- ให้และรับข้อมูลป้อนกลับในบรรยากาศที่เป็นกันเอง โดยพูดเชิงบวก และเปิดโอกาสให้ทุกคนแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็น

ประเภทของ AAR

1. AAR แบบเป็นทางการ มีขั้นตอนดังนี้
  - พบกันทันทีหลังจากสิ้นสุดการปฏิบัติกิจกรรม
  - สร้างบรรยากาศของความเป็นมิตร ไม่มีการจับผิด ไม่มีการวางอำนาจ ไม่ตำหนิกัน
  - มีผู้อำนวยความสะดวก “คุณอำนวย” ในการทำ AAR
  - ทบทวนวัตถุประสงค์โครงการและวิธีการปฏิบัติ
  - ทำให้มั่นใจได้ว่าทุกคนได้ยืนทุกอย่างในการทำ AAR
  - บันทึกผลการทบทวน
  - แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการทบทวนระหว่างทีมงาน

2. AAR แบบไม่เป็นทางการมีขั้นตอน ดังนี้

- ทำเมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรมย่อยในโครงการขนาดใหญ่
- ใช้เวลาสั้น
- ตอบคำถามตามต่อไปนี้
- อะไรบ้างที่ควรมีหรือควรเกิดแต่ไม่มีหรือไม่เกิด
- สิ่งที่เกิดจริงคืออะไร
- ทำไมจึงเกิดจริง
- ทำไมจึงเกิดความแตกต่างนี้ขึ้นมา
- เราได้เรียนรู้อะไรบ้าง

3. AAR แบบส่วนตัว

- ไตร่ตรองสิ่งที่ตนทำไปด้วยตนเอง
- ถามคำถามเหมือน AAR ไม่เป็นทางการ
- บันทึกไว้เป็นบทเรียนของตน

ข้อควรตระหนักหลังทำ AAR

- เป็นการเรียนรู้ ไม่ใช่การวิจารณ์
- เป็นการชื่นชม ไม่ใช่การตำหนิหรือจับผิด
- คุณภาพ AAR ขึ้นอยู่กับการเปิดใจ
- จัด AAR ให้เร็วที่สุดหลังสิ้นสุดกิจกรรม
- หากทำได้ควรทำ AAR เป็นระยะ
- ไม่มีความเห็นใดถูกหรือผิดใน AAR

ตัวอย่างคำถามสำหรับ AAR

- คาดหวังอะไรจากการปฏิบัติกิจกรรม/ประชุมและได้ตามที่คาดหวังหรือไม่
- ชอบอะไรมากที่สุดในการปฏิบัติกิจกรรม/จัดประชุมครั้งนี้
- หากให้คะแนนจาก 1-10 จะให้กี่คะแนน
- หากจะให้ได้คะแนนเต็ม จะต้องเพิ่มเติมอะไรบ้าง
- จะนำสิ่งที่ได้จากการปฏิบัติกิจกรรม/ประชุมครั้งนี้ไปใช้งาน

ตัวอย่างแบบบันทึกการจัดกิจกรรม

ปก

สมุดบันทึกการจัดกิจกรรม เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โรงเรียน..... สพท.....	ตรา สัญลักษณ์ โรงเรียน
ชื่อ-สกุล..... เลขประจำตัว..... เลขที่..... ปีการศึกษา.....ชั้น...../ ปีการศึกษา.....ชั้น...../ ปีการศึกษา.....ชั้น...../	ภาพถ่าย นักเรียน

ปกใน

คำชี้แจง ๑. นักเรียนทุกคนปฏิบัติกิจกรรม ประถมศึกษา ป.๑-ป.๖ จำนวน ๖๐ ชั่วโมง มัธยมศึกษาตอนต้น ม.๑-ม.๓ จำนวน ๔๕ ชั่วโมง มัธยมศึกษาตอนปลาย ม.๔-ม.๖ จำนวน ๖๐ ชั่วโมง ๒. การปฏิบัติกิจกรรมแต่ละครั้งต้องมีผู้รับรองผลการปฏิบัติ
--

หน้า ๑

ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....

ชื่อกิจกรรม.....

ครูที่ปรึกษา.....

ว ด ป / เวลา	กิจกรรม ที่ปฏิบัติ	สถานที่	ผลที่ เกิดกับ ผู้ปฏิบัติ	ผลที่เกิดกับสังคม/ สาธารณประโยชน์	ผู้ รับรอง

ลายมือชื่อครูที่ปรึกษา.....

(.....)

หน้า ๒

ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....

ชื่อกิจกรรม.....

ครูที่ปรึกษา.....

ว ด ป / เวลา	กิจกรรม ที่ปฏิบัติ	สถานที่	ผลที่ เกิดกับ ผู้ปฏิบัติ	ผลที่เกิดกับสังคม/ สาธารณประโยชน์	ผู้ รับรอง

ลายมือชื่อครูที่ปรึกษา.....

(.....)

หน้า ๓

ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....

ชื่อกิจกรรม.....

ครูที่ปรึกษา.....

ว ด ป / เวลา	กิจกรรมที่ปฏิบัติ	สถานที่	ผลที่เกิดขึ้นกับผู้ปฏิบัติ	ผลที่เกิดกับสังคม/สาธารณประโยชน์	ผู้รับรอง

ลายมือชื่อครูที่ปรึกษา.....
(.....)

หน้า ๔

ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....

ชื่อกิจกรรม.....

ครูที่ปรึกษา.....

ว ด ป / เวลา	กิจกรรมที่ปฏิบัติ	สถานที่	ผลที่เกิดขึ้นกับผู้ปฏิบัติ	ผลที่เกิดกับสังคม/สาธารณประโยชน์	ผู้รับรอง

ลายมือชื่อครูที่ปรึกษา.....
(.....)

หน้า ๕

ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....

ชื่อกิจกรรม.....

ครูที่ปรึกษา.....

ว ด ป / เวลา	กิจกรรม ที่ปฏิบัติ	สถานที่	ผลที่ เกิดกับ ผู้ปฏิบัติ	ผลที่เกิดกับสังคม/ สาธารณประโยชน์	ผู้ รับรอง

ลายมือชื่อครูที่ปรึกษา.....
(.....)

หน้า ๖

ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....

ชื่อกิจกรรม.....

ครูที่ปรึกษา.....

ว ด ป / เวลา	กิจกรรม ที่ปฏิบัติ	สถานที่	ผลที่ เกิดกับ ผู้ปฏิบัติ	ผลที่เกิดกับสังคม/ สาธารณประโยชน์	ผู้ รับรอง

ลายมือชื่อครูที่ปรึกษา.....
(.....)

หน้า ๗
บันทึกเพิ่มเติม

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ลายมือชื่อครูที่ปรึกษา.....
(.....)

หน้าที่ ๘
บันทึกเพิ่มเติม

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ลายมือชื่อครูที่ปรึกษา.....
(.....)

ลายมือชื่อผู้อำนวยการ.....
(.....)

สรุป

AAR คือรูปแบบที่ดีประการหนึ่งของกระบวนการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพซึ่งช่วยให้
ความรู้แก่งานและกระตุ้นให้ผู้ร่วมทีมได้คิดทำในสิ่งที่ถูกต้องช่วยลดปัญหาความขัดแย้งใน
อนาคตและช่วยกันเรียนรู้จากข้อผิดพลาดการทำAAR อาจไม่จำเป็นต้องทำเมื่อสิ้นสุดโครงการ
หรือเมื่องานสำเร็จก็ได้แต่สามารถทำได้ในระหว่างกระบวนการหลังจากที่ได้ทำกิจกรรมมาแล้ว
สักระยะหนึ่งเพื่อค้นหาแนวทางในการปรับปรุงกระบวนการให้ดียิ่งขึ้นไปสมมติเจตนารมณ์ที่
จะสร้างองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้มีการเรียนรู้ต่อยอดขึ้นไปเรื่อยๆการทำAAR ให้
ได้ผลคือผู้เข้าร่วมกิจกรรมจะต้องเปิดใจและมีความซื่อสัตย์สิ่งนี้จะทำให้ผู้เข้าร่วมทุกคนได้เต็ม
อกเต็มใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการทบทวนทำให้องค์กรได้แบ่งปันประสบการณ์ที่มีคุณค่า
และมีประโยชน์ต่อองค์กร

ตอนที่ 2 การจัดกิจกรรมค่ายนักเรียน

เรื่องที่ 2.1 การพัฒนากิจกรรมค่ายนักเรียน

แนวคิด

กิจกรรมค่ายนักเรียน เป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งของการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กในระดับ
ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ลักษณะของค่ายนักเรียน ประกอบด้วย บุคคลที่ใช้ชีวิตกลางแจ้ง การ
ใช้ชีวิตร่วมกันเป็นหมู่คณะ การสัมผัสชุมชน ความเป็นผู้นำ การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อตอบสนอง
ความต้องการและความสนใจของบุคคลตลอดจนการส่งเสริมให้บุคคลได้มีโอกาสพัฒนาตนเองทั้งทาง
ร่างกายและจิตใจรวมทั้งการพัฒนาสังคม

วัตถุประสงค์

1. สามารถอธิบาย และวิเคราะห์ หลักการพัฒนาและการจัดกิจกรรมค่ายนักเรียนได้
2. สามารถอธิบาย ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมค่ายนักเรียนได้ การดำเนินงานระหว่างค่าย
และหลังค่ายนักเรียนได้

ค่ายนักเรียน หมายถึง กิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียนรูปแบบหนึ่งที่มีลักษณะเฉพาะ คือ มี
การกำหนดเป้าหมายชัดเจน มีผู้จัดการค่ายที่มีหน้าที่ในการบริหารกิจกรรมค่ายอำนวยความสะดวก
สภาพแวดล้อมเหมาะสมและปลอดภัย มีกระบวนการบริหารค่ายที่ทันสมัย และใช้ระบบกลุ่ม

การพัฒนากิจกรรมค่ายนักเรียน

การพัฒนาหลักสูตรการจัดกิจกรรมค่ายเป็นส่วนสำคัญของการจัดกิจกรรมค่าย ผู้เข้าร่วมจะ
ได้รับการพัฒนาตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์หรือไม่ การจัดค่ายจะประสบผลสำเร็จมากน้อย
เพียงใดขึ้นอยู่กับขั้นตอนนี้ มีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่

1. การกำหนดเป้าหมายของการจัดค่าย

ผู้จัดการค่ายควรเลือกแนวคิดสำคัญที่ใช้เป็นแกนในการพัฒนากิจกรรมค่าย เพื่อ
กำหนด Theme และทิศทางของค่าย แนวคิดดังกล่าวจะนำไปสู่การกำหนดผลการเรียนรู้กรอบ
เนื้อหาหลัก กระบวนการเรียนรู้ และรายละเอียดกิจกรรมที่เหมาะสมกับเนื้อหา เป้าหมายและ
วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ควรมีการเชื่อมโยงสื่อสารกับผู้ปกครองสมาชิกค่าย รวมทั้งบุคคลที่เกี่ยวข้อง
โดยคำนึงถึงหลักการ ดังต่อไปนี้

- a. เป็นประโยชน์และเป็นไปได้จริง
- b. เป็นแนวคิดใหม่ ๆ ที่เด็กสนใจ
- c. สอดคล้องเชื่อมโยงกับสถานการณ์และแนวโน้มสังคมระดับประเทศ ระดับโลก

2. การกำหนดผลการเรียนรู้

การกำหนดผลการเรียนรู้ควรกำหนดให้ครอบคลุม 3 องค์ประกอบ ดังนี้

2.1 ความคิดรวบยอด ที่ต้องการให้เด็กเรียนรู้หรือสามารถสรุปได้จากการเข้าค่าย
อาจจะเป็นความรู้ที่ต่อยอดจากความรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้หรือความรู้เสริมทักษะอื่น ๆ

2.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ที่ต้องการให้เด็กได้เรียนรู้และพัฒนา ได้แก่ ความ
อดทน ความรับผิดชอบ ความมั่นใจ และความสามารถในการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น เช่น การยอมรับ
ผู้อื่น การรับฟังความคิดเห็น เป็นต้น

2.3 ด้านทักษะ ที่ต้องการให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรงจากการเข้าร่วมกิจกรรมที่
เกิดในค่าย เช่น การสื่อสาร การคิดวิเคราะห์ คิดเชิงระบบ การวางแผน การทำงานเป็นทีม ความเป็น
ผู้นำ-ผู้ตาม การคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา และทักษะชีวิต เป็นต้น

ทั้งนี้ผู้นำกิจกรรมจะมีบทบาทกระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมสนใจเรียนรู้หรือมีส่วนร่วมในกิจกรรม โดย
มีหลักการ คือ

a. หลัก 3 H (Head –ได้ความรู้, Heart – เกิดความตระหนัก และ Hand – ลงมือ
ปฏิบัติ)

b. ความรู้ที่จะถ่ายทอดให้เด็กพอดี ไม่มาก ไม่น้อยเกินไป

c. เด็กได้รับประสบการณ์ตรง

3. การกำหนดระยะเวลาการจัดค่าย

การกำหนดระยะเวลาต้องสอดคล้องกับเนื้อหา วัตถุประสงค์ และกลุ่มเป้าหมายเนื่องจาก
ค่ายแต่ละประเภทมีระยะเวลาที่เหมาะสมต่างกัน เช่น ค่ายคุณกบเบื้องต้นอาจจะจัดขึ้นในระยะเวลา
สั้น ๆ ส่วนค่ายภาษาและวรรณกรรมอาจต้องการเวลาในการบ่มเพาะจนสามารถจุดประกาย และ
สร้างสรรค์ผลงานได้ ระยะเวลาการจัดค่ายยังขึ้นกับกลุ่มเป้าหมายซึ่งมีพัฒนาการ ช่วงความสนใจ
แตกต่างกัน ระยะเวลาที่จะอยู่ห่างจากบ้าน เช่น สมาชิกค่ายที่เป็นกลุ่มเด็กเล็ก หรือเด็กระดับ
ประถมศึกษาอาจจะใช้ระยะเวลาสั้นกว่าค่ายเด็กระดับมัธยมศึกษาซึ่งช่วงความสนใจยาวขึ้นดูแล
ตัวเองได้ดี และมีพัฒนาการทางด้านสังคมในระยะยาวนานกว่า สรุปได้ว่า

a. การกำหนดระยะเวลาเข้าค่ายที่เหมาะสมกับเนื้อหาและกลุ่มเป้าหมาย จะทำให้
สมาชิกค่ายไม่เบื่อหน่ายอีกทั้งเปิดรับและเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ

b. สอดคล้องกับเนื้อหา กิจกรรม

c. สอดคล้องกับการเรียนรู้และพัฒนาการของสมาชิกค่าย

4. เขียนกำหนดการ หรือตารางเวลาการจัดกิจกรรมค่าย

ให้นำข้อมูลการกำหนดหลักสูตรและระยะเวลาในการจัดค่าย มาเขียนกำหนดการ หรือ
ตารางเวลาการจัดกิจกรรมค่าย จะช่วยให้ทีมงานทราบว่าจะต้องดำเนินกิจกรรมอะไรได้บ้าง มี
ระยะเวลาเท่าไรในการดำเนินกิจกรรม

5. กำหนดผู้รับผิดชอบแต่ละกิจกรรม

ผู้รับผิดชอบแต่ละกิจกรรมไปวางแผนดำเนินงาน เขียนรายละเอียดแต่ละกิจกรรม ใน
ลักษณะของความเรียง หรือตารางก็ได้

เทคนิคการบริหารงานค่ายนักเรียน

ผู้บริหารจัดการค่ายอาจประยุกต์ใช้แนวคิด POSDCoRB ซึ่งระบุหน้าที่ 7 ประการ ของนัก
บริหารจัดการค่ายไว้ดังนี้

1. Planning หรือ P: การวางแผน คือ การกำหนดขอบข่ายกว้าง ๆ ของสิ่งที่ต้องการจะ
กระทำ และวิธีการทำสิ่งนั้น ๆ เพื่อให้บรรลุจุดหมายปลายทาง โดยวิธีการอันชาญฉลาด

2. Organizing หรือ O: การจัดองค์การ คือ การกำหนดโครงสร้างอย่างเป็นทางการที่
เกี่ยวข้องกับเรื่องอำนาจ มีการแบ่งเป็นส่วน ๆ และประสานสัมพันธ์กันเพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมาย
3. Staffing หรือ S: ระบบการบริหารงานบุคคล คือการหาบุคลากรที่มีความสามารถหา
วิธีการพัฒนาที่สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจ
4. Directing หรือ D: การอำนวยการ คือภารกิจที่ต้องทำอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับการตัดสินใจ
การสื่อสารและการนำผลการตัดสินใจไปปฏิบัติ โดยออกเป็นกฎระเบียบ คำแนะนำให้
ผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นแนวปฏิบัติ ตลอดจนการประเมินผลผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเหมาะสม
5. Co-ordinating หรือ Co: การประสานงาน เกี่ยวข้องกับกิจกรรมและความพยายามต่าง ๆ
ที่จำเป็นสำหรับผูกพันองค์การไว้ด้วยกัน เพื่อบรรลุเป้าหมายเดียวกัน ผู้บริหารงานค่ายต้องดูว่า
ตรงไหนเป็นจุดสำคัญที่ต้องประสาน ตรงไหนไม่เหมาะสม อาจให้คนอื่นทำหน้าที่ประสานงานแทน
6. Reporting หรือ R: การรายงาน คือการชี้แจงความก้าวหน้าโดยการบันทึกการวิจัยและ
การตรวจสอบ ยืนยันว่าสิ่งต่าง ๆ เกิดขึ้นตามแผน กระทำการ แก้ไขเมื่อจำเป็น และแจ้งให้ผู้บริหาร
ระดับสูงทราบ การรายงานมีลักษณะที่เป็นการรายงานขึ้นสู่เบื้องบนและรายงานลงสู่ระดับล่าง
7. Budgeting หรือ B: การวางแผนใช้งบประมาณ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการวางแผน การเงิน
การจัดทำบัญชี และการควบคุมการใช้จ่ายเงินที่สามารถตรวจสอบได้

ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมค่ายนักเรียน

การจัดค่ายนักเรียน เป็นกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้ของเด็กที่ทำให้มีทักษะการเรียนรู้บรรลุ
ตามจุดมุ่งหมายของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น
พื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งได้กำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพด้านการศึกษา
เด็กได้ตามมาตรฐาน และมีพฤติกรรมตามหลักสูตรกำหนด โดยส่งเสริมให้เด็กเกิดพัฒนาการเป็น
มนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการ
ดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

การจัดค่ายนักเรียนเน้นการฝึกปฏิบัติจริง ตอบสนองความสามารถ ความถนัดและความ
สนใจของเด็ก เด็กได้สร้างองค์ความรู้และค้นพบความสามารถของตนเอง พัฒนาความรู้ ทักษะ
กระบวนการคิด ทักษะการทำงานร่วมกันเรียนเป็นกลุ่มของนักเรียน ให้สามารถนำไปใช้ให้เกิด
ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ระเบียบวินัย เพื่อการอยู่ร่วมกันในสภาพ
ชีวิตต่าง ๆ อันจะนำไปสู่พื้นฐานการทำประโยชน์ให้แก่สังคม และวิถีชีวิตในระบอบประชาธิปไตย อีกทั้ง
ยังช่วยตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ได้ครอบคลุมกับเด็กที่เรียนอ่อน มีโอกาสในการเสริมสร้าง
สติปัญญาในด้านต่างๆ ผลักดันให้เด็กที่เรียนเก่ง ที่มีความสามารถในด้านต่างๆให้มีความสมบูรณ์มาก
ยิ่งขึ้น ซึ่งพอจะสรุปได้เป็นข้อ ๆ ดังต่อไปนี้

1. เป็นการฝึกการเรียนรู้ การเล่น และการทำงานเป็นหมู่คณะ (Group System) ทำให้รู้จัก
ระบบการทำงาน แบบกระบวนการแบบกลุ่ม (Group process) ในอนาคต
2. ช่วยส่งเสริมให้เยาวชนค่ายมีสุขภาพดีแข็งแรงอนามัยสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจและ
อารมณ์ ตลอดทั้งบุคลิกภาพ
3. เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ถึงการใช้ชีวิตร่วมกันตามระบอบประชาธิปไตย (Democratic is
ways of life)

4. เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนรักธรรมชาติ เป็นการนำไปสู่การรู้จักรักและสงวนทรัพยากรธรรมชาติของประเทศ
5. เพื่อเป็นการฝึกให้เยาวชนได้มีความรับผิดชอบในหน้าที่ หรือกิจการที่ได้รับมอบหมาย
6. เพื่อเป็นการช่วยให้เยาวชนได้รู้จักการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์แก่ตัวเอง สังคมและครอบครัว โดยการใช้กิจกรรมทางค่ายเป็นเครื่องช่วย
7. เพื่อเป็นการฝึกเยาวชนให้เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ให้ความช่วยเหลือ ความร่วมมือแก่หมู่คณะ
8. เพื่อช่วยให้ชาวค่ายรู้จักการพักผ่อนหย่อนใจ โดยการใช้กิจกรรมค่ายเป็นหลัก เพื่อเป็นการผ่อนคลายความตึงเครียดจากการทำงานและกิจวัตรประจำวัน
9. เพื่อช่วยให้เยาวชนรู้จักการเรียนรู้ การใช้วัสดุเหลือใช้มาประดิษฐ์เป็นสิ่งของเครื่องใช้ในค่าย
10. เพื่อช่วยส่งเสริมให้เยาวชนได้รู้จักการปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่นในสังคมได้ดี
11. เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนได้มีการฝึกความอดทน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคต่าง ๆ อย่างง่าย ๆ โดยไม่มีความพยายาม การอยู่ค่ายช่วยฝึกลักษณะเหล่านี้ได้
12. เพื่อช่วยให้เยาวชนได้มีการเรียนรู้และมีแนวความคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ
13. เพื่อช่วยให้เยาวชนได้มีการเรียนรู้เรื่องประชาธิปไตยอย่างแท้จริง ทำให้เกิดการปฏิบัติตนในฐานะพลเมืองดี

สรุป

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านค่ายเป็นการจัดกิจกรรมที่ต้องการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่องโดยผ่านกิจกรรมต่างๆ ทั้งนี้เพราะค่ายเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้หนึ่งที่ดีขึ้นในรูปของกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียน เพื่อพัฒนาส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริงและเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

ตอนที่ 2.2 การเตรียมงานค่ายนักเรียน

แนวคิด

ค่าย เป็นรูปแบบของกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดขึ้นในรูปแบบของกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียน เพื่อพัฒนา ส่งเสริมสนับสนุน รวมถึงป้องกันและแก้ปัญหาของนักเรียน ค่ายเอื้อต่อการออกแบบและ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่แตกต่างจากการเรียนการสอนในห้องเรียน กล่าวคือ การเปลี่ยนแหล่ง ของความรู้ เปลี่ยนวิธีการรับรู้ เปลี่ยนสถานที่เรียนรู้ เปลี่ยนบริบทการเรียนรู้ จากการเรียนรู้จากตำรา เรียนและครูสู่การเรียนรู้จากผู้รู้อื่นๆ และจากสถานการณ์จริง ประสบการณ์จริง ได้เห็นของจริงใน หลายมิติ และที่สำคัญ คือ ได้ลงมือปฏิบัติการด้วยตนเองจากสถานที่ในห้องสี่เหลี่ยมสู่โลกกว้างที่ไม่มี ที่สิ้นสุด มีกระบวนการคิดวิเคราะห์และการเชื่อมโยงมากขึ้น ซึ่งนับเป็นปัจจัยสำคัญที่กระตุ้นให้ เด็กเกิดความสนใจ ต่อการเรียนรู้ และรับรู้ได้ดียิ่งขึ้น การเข้าค่ายเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ ต้องการส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างต่อเนื่องโดยผ่านกิจกรรมและกระบวนการพัฒนาในการ ดำรงชีวิตเป็นหมู่คณะ โดยให้ร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ให้รู้จักช่วยตนเองและช่วยผู้อื่น

วัตถุประสงค์

1. สามารถอธิบายสรุปและสังเคราะห์วิธี การเตรียมงานค่ายนักเรียนได้ และสามารถสรุป การประเมินผลการจัดค่ายได้

การวางแผนเป็นขั้นตอนแรกในการดำเนินงานจัดค่าย เพื่อกำหนดกระบวนการเป้าหมายและ วิธีการที่จะทำให้ค่ายบรรลุเป้าหมาย

ขั้นตอนการวางแผนการเตรียมงานค่ายนักเรียน

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในการจัดค่ายการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเป็นขั้นตอนแรกของการ จัดค่าย ใช้หลัก 5 W1H

- 1.1 ใคร (Who) ใครคือผู้เข้าร่วมค่าย
- 1.2 อะไร (What) จะจัดค่ายในเรื่องอะไร
- 1.3 เพราะเหตุใด (Why) เป็นการหาความจำเป็นในการจัดค่าย
- 1.4 ที่ไหน (Where) จัดค่ายพักแรมที่ไหน
- 1.5 เมื่อไร (When) เมื่อใดถึงควรจะมีการจัดค่าย
- 1.6 อย่างไร (How) จัดค่ายในรูปแบบใด

2. กำหนดเป้าหมายของการจัดค่ายพักแรม ครมมีเป้าหมายชัดเจน เฉพาะเจาะจง และทำให้ ทีมงานทราบถึงเป้าหมาย และผลลัพธ์

3. กำหนดวัตถุประสงค์ของค่าย คือ สิ่งที่เราคาดหวังให้ผู้เข้าร่วม ได้รับหลังการเข้าร่วมค่าย

4. กำหนดหัวข้อค่าย ควรเป็นข้อความที่สั้น แต่ได้ใจความเร้าความสนใจ แต่ที่สำคัญ ต้อง ครอบคลุมเป้าหมาย วัตถุประสงค์ของการจัดค่าย

5. กำหนดขั้นตอนการดำเนินค่าย มี 3 ขั้นตอน คือ

- 5.1 ขั้นเตรียมงาน
- 5.2 ขั้นดำเนินงานในค่าย

5.3 ขั้นสรุปผลการดำเนินงาน

6. เลือกสถานที่จัดค่าย การเลือกสถานที่ต้องใช้ข้อมูลส่วนอื่น ๆ ประกอบการพิจารณา เช่น งบประมาณ กลุ่มเป้าหมาย ความสะดวกในการเดินทาง

7. กำหนดกลุ่มเป้าหมาย กำหนดรายละเอียดของกลุ่มเป้าหมายให้มีความเฉพาะเจาะจง เช่น อายุ การศึกษาระดับใด

8. แบ่งสายงาน โดยทั่วไปจัดแบ่งตามหน้าที่ และขอบข่ายงานในค่าย กำหนดขั้นตอนการดำเนินงานของแต่ละฝ่าย การประสานงาน การรายงานผล การควบคุม การสั่งการ

9. การกำหนดหลักสูตร และระยะเวลาในการจัดค่ายพักแรม เป็นส่วนที่สำคัญของการจัดค่ายผู้เข้าร่วมจะได้รับการพัฒนาตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ขึ้นอยู่กับขั้นตอนการกำหนดหลักสูตรค่าย

10. จัดทำรายละเอียดค่าใช้จ่ายในการจัดค่าย ซึ่งต้องดำเนินการมอบหมายให้แต่ละฝ่ายไปจัดทำรายละเอียดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เพื่อนำเสนอต่อที่ประชุม

11. กำหนดกฎระเบียบ ของการอยู่ค่าย และกฎระเบียบของทีมงาน เพื่อให้ผู้เข้าร่วมค่ายสามารถใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข

12. เขียนโครงการจัดค่าย ประกอบด้วยหัวข้อดังต่อไปนี้

12.1 ชื่อโครงการ / หัวข้อค่าย

12.2 หลักการและเหตุผล

12.3 วัตถุประสงค์

12.4 ลักษณะโครงการ ระบุว่าเป็นโครงการใหม่ หรือ โครงการต่อเนื่อง

12.5 ผู้รับผิดชอบโครงการ

12.6 กลุ่มเป้าหมายและจำนวนผู้เข้าร่วม

12.7 วิทยากร

12.8 สถานที่

12.9 ระยะเวลา

12.10 ขั้นตอนการดำเนินงาน

12.11 งบประมาณในการดำเนินงาน

12.12 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

หลักในการจัดกิจกรรมค่ายนักเรียน

หลักในการจัดกิจกรรมค่ายนักเรียน ผู้ที่ได้ประโยชน์ คือ นักเรียนผู้เข้าร่วมโครงการรวมทั้งกิจกรรมที่จัดขึ้น ยังส่งผลต่อผู้เข้าร่วมโครงการในหลาย ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็น การฝึกทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น การแก้ปัญหาในด้านต่าง ๆ การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ตลอดจนการตระหนักและเห็นความสำคัญของการเป็นผู้ให้ ได้ปฏิบัติตนตามบทบาทของปัญญาชนนักพัฒนา อีกทั้งยังเป็นการเสริมสร้างกระบวนการคิดวิเคราะห์ การแก้ไขปัญหา การใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่น และทักษะอื่น ๆ อีกมากมายที่จะเกิดจากกิจกรรมภายในค่าย

หลักการใช้กิจกรรมในระหว่างค่าย

- กิจกรรมนำไปสู่การบรรลุเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของค่าย
- กิจกรรมสร้างสรรค์ สะอาด สนุก สอดแทรกสาระ และสั้น
- การจัดตารางกิจกรรมที่ลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยาก
- เหมาะสมกับวัยและการเรียนรู้ของสมาชิกค่าย
- เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมค่าย

การเลือกใช้กิจกรรมค่าย

วัตถุประสงค์ในการเลือกใช้กิจกรรมค่ายสามารถแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

1. กิจกรรมเพื่อกลุ่มสัมพันธ์ เป็นกิจกรรมช่วยส่งเสริมบรรยากาศในค่ายให้มีความสนุกสนาน ได้รับความสนใจ กระตุ้นให้สมาชิกแสดงความสามารถ ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกค่ายกับผู้จัดค่ายกับทีมงาน และก่อให้เกิดความประทับใจ

1.1 กิจกรรมการละลายพฤติกรรม (Ice Breaking) เป็นกิจกรรมที่ทำให้สมาชิกค่ายมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน รู้สึกปลอดภัย เปิดใจ สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ลดช่องว่างระหว่างสมาชิกค่ายกับผู้จัดค่าย มักจะจัดกิจกรรมในช่วงเริ่มต้นของค่าย และมีบางส่วนกระจายอยู่ระหว่างค่าย เช่น กิจกรรมแนะนำตัว กิจกรรมจำชื่อเพื่อน เป็นต้น

1.2 กิจกรรมสร้างความตื่นตัวให้พร้อมเรียนรู้ (Energizer) เป็นกิจกรรมสั้น ๆ เพื่อกระตุ้นให้สมาชิกค่ายตื่นตัว เตรียมพร้อมที่จะเรียนรู้ในกิจกรรมหลักต่อไป จะจัดกิจกรรมในช่วงเริ่มกิจกรรมแต่ละช่วงหรือแทรกระหว่างกิจกรรม เช่น หลับตาแล้วปรบมือ การบิบนวดไหล่เพื่อน เป็นต้น

1.3 นันทนาการ เกม หรือกิจกรรมที่เน้นความสนุกสนานรื่นเริง ไร้ใจ เพื่อให้สมาชิกค่ายมีความสุข รู้สึกสบาย ๆ ได้ผ่อนคลายจากกิจกรรมหลัก อาจจะร้องเพลงร่วมกัน

1.4 กิจกรรมอุ่นเครื่อง เป็นกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ที่ใช้ก่อนเริ่มกิจกรรมหลักแสดงแบบจำลองแนวคิดหรือเนื้อหาสาระที่ต้องการ เช่น เป่ายางฉุบ ตัวหนอนสอดแทรกเรื่องผู้นำ-ผู้ตาม หรือการยอมรับความสามารถผู้อื่น เป็นต้น จากนั้นจึงทำกิจกรรมหลักต่อไป การเลือกกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ต้องมีความเหมาะสมกับสมาชิกค่าย ข้อควรระวังการเลือกใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ คือไม่เป็นกิจกรรมที่มีลักษณะสองแง่สองง่าม มีความหมายในเชิงลบ หรือขัดต่อวัฒนธรรมท้องถิ่น

2. กิจกรรมเพื่อการเรียนรู้เนื้อหา กิจกรรมควรมีความหลากหลาย เหมาะกับสไตล์ของสมาชิกค่ายที่แตกต่างกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของค่ายนั้น ๆ ตัวอย่างกิจกรรมการเรียนรู้ที่สามารถใช้ในค่าย ได้แก่ กระบวนการกลุ่ม การระดมความคิดเห็น การประชุมหารือแลกเปลี่ยน ละคร การสังเกตการณ์ การใช้สถานการณ์จำลองหรือบทบาทสมมติ การสืบค้นความรู้ด้วยตนเอง การค้นพบด้วยตนเอง การบรรยาย การเรียนรู้ผ่านเกม/การเล่น การจัดฐานเรียนรู้ การเรียนรู้จากสถานการณ์จริง

กิจกรรมค่ายที่มีการจัดเรื่องกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นเป็นตอนจะสามารถพัฒนาสมาชิกค่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้เข้าค่ายสามารถนำความรู้ที่ได้ไปสร้างเป็นองค์ความรู้ใหม่

3. กิจกรรมเสริมคุณลักษณะสร้างสรรค์ กิจกรรมที่เสริมสร้างพัฒนา ทักษะ คุณลักษณะ และพฤติกรรมที่ดีด้านต่าง ๆ สอดแทรกในระหว่างการใช้ชีวิตในค่าย หรือในกิจกรรมหลัก ได้แก่ ทักษะ

การเป็นผู้นำ ผู้ตาม การทำงานเป็นทีม ทักษะชีวิต คุณธรรม การแก้ปัญหา ความคิดสร้างสรรค์ การปะทะสังสรรค์ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข เป็นต้น ตัวอย่างเช่น การนำเสนอนิทรรศการผลงาน ควรคำนึงถึงการแลกเปลี่ยน การสื่อสารกับผู้อื่นด้วย ไม่ใช่เน้นที่การแสดงผลงานนิทรรศการเท่านั้น

การดำเนินงานในระหว่างค่ายแบ่งออกเป็น 3 ช่วงมีรายละเอียด ดังนี้

1. ช่วงก่อนเปิดค่าย มีรายละเอียดในการดำเนินงานคือ

1.1 รับผู้เข้าร่วมค่ายจากจุดนัดหมายมายังค่าย โดยกำหนดผู้รับผิดชอบในการไปรับผู้เข้าร่วมค่ายมีการตรวจสอบ รวบรวมรายชื่อ จำนวนคน กำหนดจุดนัดหมาย ระยะเวลาให้ชัดเจน ซึ่งควรทำเป็นกำหนดการ แล้วแจ้งต่อผู้เข้าร่วม และทีมงานให้ทราบโดยทั่วกัน

1.2 ต้อนรับและให้คำแนะนำ

1.3 ลงทะเบียน

1.4 เข้าที่พัก

2. ช่วงโปรแกรมค่าย มีการดำเนินงานคือ

2.1 การเปิดค่าย พิธีเปิดค่ายโดยทั่วไป ประกอบไปด้วย

- การกล่าวต้อนรับ

- การกล่าวเปิดงาน และกล่าวรายงาน

- การกล่าวให้โอวาท

- พิธีการทางศาสนา หรือประเพณีท้องถิ่น

พิธีเปิดค่ายโดยทั่วไปมี 3 รูปแบบ ได้แก่ แบบทางการ แบบกึ่งทางการ แบบไม่เป็นทางการ หลังจากพิธีเปิดค่ายโดยทั่วไปจะมี การปฐมนิเทศ และกิจกรรมละลายพฤติกรรม (Ice Breakers)

2.2 การดำเนินกิจกรรมในแต่ละวัน ผู้กำกับค่าย และประธานค่าย ต้องควบคุมการดำเนินการให้ดี รวมทั้งทีมงาน ต้องตั้งใจดำเนินงานและเชื่อฟังผู้นำหากทุกฝ่ายดำเนินการในช่วงนี้ออกมาดี โอกาสที่จะประสบผลสำเร็จก็มีสูง

2.3 การปิดค่ายพักแรม จะเป็นแบบกึ่งทางการ หรือไม่เป็นแบบกึ่งทางการก็ได้ แต่ควรเน้นการสร้างความรักประทับใจให้แก่ผู้เข้าร่วมค่ายให้ได้ความรัก ความอบอุ่น และสัมผัสบรรยากาศที่อบอุ่นไปด้วยมิตรภาพ

3. ช่วงหลังปิดค่าย การดำเนินการปิดค่ายโดยทั่วไป มีดังนี้

3.1 ประเมินผลการจัดค่าย เป็นสิ่งที่ต้องรีบทำทันที ก่อนที่ผู้เข้าร่วมจะเดินทางกลับก่อนการประเมินผล ควรจัดทีมงานรับผิดชอบ แจกและเก็บใบประเมินผล

3.2 เก็บอุปกรณ์ สัมภาระ และจัดสถานที่ แจ้งผู้เข้าร่วมค่ายให้เก็บสัมภาระ วางรวมกันเป็นกลุ่มเพื่อป้องกัน การสูญหาย ส่วนทีมงาน การจัดค่ายต้องช่วยกันเก็บอุปกรณ์ต่าง ๆ

3.3 ส่งผู้เข้าร่วมค่ายเดินทางกลับ

3.4 ตรวจสอบความเรียบร้อย ครั้งสุดท้ายและคืนสถานที่

3.5 ประชุมประเมินผลการจัดค่าย ควรประชุมในเรื่องต่าง ๆ คือ

- สรุปผลการจัดค่ายจากใบประเมินผล

- ประเมินผลการดำเนินงาน ของคณะกรรมการ และทีมงาน

- สรุปรายรับ รายจ่าย

การประเมินผลค่าย แบ่งเป็น 3 ระยะ

1. ระยะที่ 1 ก่อนการจัดค่าย เป็นการรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการจัดค่ายและประเมินความจำเป็นที่ต้องมีการจัดค่าย
2. ระยะที่ 2 ระหว่างดำเนินงานในค่าย เป็นการประเมินผลการดำเนินงานต่างๆ ได้แก่
  - 2.1 ประเมินผลการดำเนินงานของทีมงาน ประเมินผลข้อดี ข้อเสียและสิ่งที่ต้องปรับปรุงในการดำเนินงานโดยเก็บข้อมูลในการประเมินผลได้จาก การสังเกตและจดบันทึก (Observation and Note) แบบสอบถามผู้เข้าร่วม (Questionnaire)
  - 2.2 ประเมินผลของผู้เข้าร่วม เพื่อประเมินผลว่า ผู้เข้าร่วมได้รับความรู้ ความเข้าใจ และการพัฒนาจากกิจกรรมในโปรแกรมค่าย โดยเก็บข้อมูลในการประเมินผลได้จาก แบบสอบถาม (Questionnaire) แบบสังเกต (Observation) แบบสัมภาษณ์ (Interview) แบบทดสอบ (Test)
3. ระยะที่ 3 หลังการจัดค่าย เป็นการประเมินผลความสำเร็จในการจัดค่าย และผลของการจัดค่ายที่มีต่อผู้เข้าร่วม โดยทำการประเมินผลทั้งจากผู้เข้าร่วมและทีมงานการจัดค่าย

ประเด็นในการประเมินผลการจัดค่าย

การประเมินผลที่ครอบคลุมกระบวนการในการจัดค่ายและสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลมาตัดสินความสำเร็จ ต้องประเมินผล 5 ด้าน

1. ด้านกระบวนการจัดค่าย
2. ด้านในการจัดบุคลากรในการจัดค่าย
3. ด้านโปรแกรมค่าย
4. ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในค่าย
5. ด้านผลของการจัดค่ายที่มีต่อผู้เข้าร่วมค่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล

1. แบบสอบถาม (Questionnaire)
2. แบบสังเกต (Observation)
3. แบบสัมภาษณ์ (Interview)
4. แบบทดสอบ (Test)

ประโยชน์ของการประเมินผลการจัดค่าย

1. ทำให้ทราบว่าการดำเนินการจัดค่าย บรรลุเป้าหมาย และวัตถุประสงค์หรือไม่
2. ทำให้ทราบว่าการดำเนินการจัดค่าย สามารถเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ เปลี่ยนแปลงเจตคติ และพัฒนาในด้านอื่น ๆ ตามที่ผู้จัดได้กำหนดไว้ มากน้อยเพียงใด
3. ทำให้ทราบว่าการดำเนินการจัดค่าย มีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด มีสิ่งใดที่ต้องแก้ไขปรับปรุง
4. ทำให้ทราบว่าการจัดค่าย นั้นมีคุณค่า ประสพผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด คุ้มค่ากับเวลาและงบประมาณหรือไม่
5. ทำให้ทราบข้อมูลพื้นฐานในการดำเนินงานจัดค่ายในครั้งต่อไป

สรุป

การเตรียมงานค่ายนักเรียน ต้องคำนึงถึง การกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์และพัฒนา
สมาชิกค่ายให้เต็มศักยภาพของแต่ละบุคคลให้มากที่สุด การสร้างบรรยากาศภายในค่ายหรือ
ความรู้สึที่เด็กจะได้รับในระหว่างการเดินทางเข้าค่ายเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเรียนรู้และพัฒนาการ
บรรยากาศค่ายมีส่วนส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของค่าย
ความสัมพันธ์อันดีระหว่างเพื่อนร่วมค่าย ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อความประทับใจโดยรวมต่อ
กิจกรรมทั้งหลายในค่าย บรรยากาศหลักภายในค่ายจะต้องมีความแตกต่างจากสภาพ
ห้องเรียนปกติที่เด็กเคยชิน เด็กควรรู้สึกสบายๆ มีความสุข และสนุกกับ การเรียนรู้ อยู่ภายใต้
หลักประชาธิปไตย อย่างไรก็ตามบางเรื่องต้องมีกฎเกณฑ์ที่ชัดเจน โดยเฉพาะเรื่องความ
ปลอดภัย สุขภาพ อนามัย และควรหลีกเลี่ยงการสร้างบรรยากาศของการแข่งขันและการ
เอาชนะ ค่ายที่ดีมีประสิทธิภาพจะต้องพัฒนาเด็กทุกคนโดยแต่ละคนได้เรียนรู้เพิ่มเติม
ความสามารถและศักยภาพของตนเอง

ใบงานที่ 1

ชื่อหลักสูตร การจัดกิจกรรมค่ายนักเรียน/กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

ตอนที่ 1 การจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

คำสั่ง ให้ผู้เข้าอบรมตอบคำถามต่อไปนี้

1. จงให้ความหมาย คำจำกัดความของ หลักการ วัตถุประสงค์ ขอบข่ายกิจกรรม การวัดผล ประเมินผล กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เพราะเหตุใดจึงต้องมีการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ 2

ชื่อหลักสูตร การจัดกิจกรรมค่ายนักเรียน/กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

ตอนที่ 2 การจัดกิจกรรมค่ายนักเรียน

คำสั่ง ให้ผู้เข้าอบรมตอบคำถามต่อไปนี้

1. จงอธิบายถึงความสัมพันธ์ของกิจกรรมสาธารณประโยชน์ และจิตสาธารณะ ว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....

2. ผู้เรียน ครู สถานศึกษา ต้องเตรียมการอย่างไร กิจกรรมสาธารณประโยชน์ จึงจะเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....